

[Pradžia](#) > ... > [Pinigai Ir Piniginiai Reikalavimai](#) > [Nemokumas, Bankrotas](#) > Sweden

Nemokumas, bankrotas

Turinį pateikė

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

ĮVADAS

Švedijoje bankrotas, įmonės reorganizavimas ir skolų restruktūrizavimas reglamentuojami Nemokumo reglamentu. Toliau glaustai paaiškinami kai kurie Švedijos teisės normų, kuriomis pagal pataisyto Nemokumo reglamento 86 straipsnio 1 dalį reglamentuojamos šios procedūros, aspektai. Aprašyti ne visi aspektai.

BANKROTAS

Bendra informacija

Bankrotas (šved. *konkurs*) yra bendro pobūdžio reikalavimų vykdymo užtikrinimas, kai visi skolininko kreditoriai priverstine tvarka perima visą skolininko turtą, kad patenkintų savo atitinkamus reikalavimus. Vykstant bankrotui, turtas laikomas bankrutuojančio asmens turtu (šved. *onkursbo*) ir yra administruojamas kreditorių naudai. Turtą administruoja vienas ar keli bankroto administratoriai (šved. *konkursförvaltare*). Vienintelė administratoriaus užduotis – administruoti turtą. Prašymas paskelbti bankrotą įvertinamas, sprendimas dėl bankroto priimamas ir pats bankrotas vykdomas apylinkės teismui (šved. *tingsrätt*) nagrinėjant bankroto bylą. Nagrinėdamas bankroto bylą teismas priima sprendimus įvairiais klausimais: pavyzdžiui, nustato, kaip paskirstyti turtą ir ar reikia įrodyti skolas. Apylinkės teismas taip pat rengia tam tikrus posėdžius, pavyzdžiui, prisaikdinimo posėdį, per kurį skolininkas prisaikdinamas dėl turto aprašo. Administratoriaus darbą stebi Vykdomo užtikrinimo institucija (šved. *Kronofogdemyndigheten*).

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Bendra informacija

Teismo sprendimu finansinių sunkumų patiriančiam prekyautojui gali būti leista pradėti specialią savo komercinės veiklos reorganizavimo procedūrą (įmonės reorganizavimas). Reorganizuojant įmonę (šved. *företagsrekonstruktion*) teismo paskirtas įmonės reorganizavimo pareigūnas tiria, ar skolininko vykdomą veiklą galima tęsti (visa apimtimi arba iš dalies), o jei galima, kaip tai padaryti ir ar tomis aplinkybėmis skolininkas gali sudaryti finansinį susitarimą su savo kreditoriais. Vykdydamas savo pareigas įmonės reorganizavimo pareigūnas turi veikti taip, kad užtikrintų, kad nebūtų pažeisti kreditorių interesai. Sprendimu reorganizuoti įmonę skolininko teisė kontroliuoti savo turtą oficialiai nėra apribojama. Tačiau sprendžiant tam tikrus klausimus reikalingas įmonės reorganizavimo pareigūno sutikimas.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS ir ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Bendra informacija

Restruktūrizuojant skolą (šved. *skuldsanering*) skolininkas atleidžiamas nuo visų ar dalies savo įsipareigojimų sumokėti skolas, kurioms taikoma restruktūrizavimo procedūra. Skolos restruktūrizavimas yra dviejų rūšių: skolos restruktūrizavimas pagal Skolos restruktūrizavimo įstatymą (šved. *skuldsaneringslagen*) ir įmonių skolų restruktūrizavimas (šved. *F-skuldsanering*) pagal Įmonių skolų restruktūrizavimo įstatymą (šved. *lagen om skuldsanering för företagare*). Abiejų rūšių skolos restruktūrizavimas aprašytas toliau.

1 Kam gali būti iškelta nemokumo byla?

BANKROTAS

Bankroto byla gali būti iškelta tiek juridiniams, tiek fiziniams asmenims (įskaitant komercinės veiklos nevykdančius fizinius asmenis).

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Įmonės reorganizavimo byla gali būti keliama fiziniams ir juridiniams asmenims, jei atitinkamas asmuo yra prekiautojas. Įstatymas netaikomas kai kuriems juridiniams asmenims, pavyzdžiui, bankams, kredito rinkos įmonėms, draudimo bendrovėms ir vertybinių popierių prekybos bendrovėms.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Restruktūrizuoti skolą gali būti leidžiama fiziniams asmenims, kurių pagrindiniai interesai yra Švedijoje (įskaitant fizinius asmenis, kurie vykdo individualią komercinę veiklą).

Skolos restruktūrizavimo paraiškas pirmąją instanciją nagrinėja Vykdyto užtikrinimo institucija.

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Įmonės skolą restruktūrizuoti gali būti leidžiama fiziniam asmeniui, kurio pagrindiniai interesai yra Švedijoje ir kuris yra:

1. prekiautojas, vykdančias komercinę veiklą, jei jo skolos daugiausia susidarė dėl šios veiklos;
2. prekiautojas, vykdančias komercinę veiklą, jei dėl šios veiklos susidariusios skolos gali būti tinkamai grąžintos arba jei jis tik laikinai negali grąžinti šių skolų, arba
3. verslininko šeimos narys, jei šio šeimos nario skolos daugiausia susidarė dėl verslininko komercinės veiklos.

Šeimos narys (šved. *närstående*) – tai sutuoktinis, sugyventinis, vienas iš tėvų, brolis, sesuo, vaikas arba sutuoktinio ar sugyventinio vaikai.

Prašymus dėl įmonės skolos restruktūrizavimo pirmąją instanciją nagrinėja Vykdyto užtikrinimo institucija.

2 Kokios yra nemokumo bylos iškėlimo sąlygos?

BANKROTAS

Kad būtų galima iškelti bankroto bylą, skolininkas turi būti nevykdančias įsipareigojimų. Įsipareigojimų neįvykdymas (šved. *obestånd, insolvens*) reiškia, kad skolininkas negali tinkamai sumokėti savo skolų ir kad negalėjimas jų sumokėti nėra tik laikinas. Skolininko pareiškimas, kad jis yra nemokus, priimamas, jei nėra konkrečios priežasties jo nepriimti. Taip pat taikomos tam tikros prezumpcijos dėl įsipareigojimų neįvykdymo įrodinėjimu. Pavyzdžiui, jei nėra priešingų įrodymų, skolininkas laikomas nemokiu, jei per vykdyto užtikrinimo procedūrą, atliekamą pagal Vykdyto užtikrinimo kodekso (šved. *Utsökningsbalken*), 4 skyrių prieš šešis mėnesius iki prašymo iškelti bankroto bylą, nustatoma, kad skolininkas neturi pakankamai turto, kad įvykdytų visą reikalaujamą įvykdyti reikalavimą. Ta pati nuostata taikoma, jei skolininkas pareiškia, kad sustabdė mokėjimus.

Prašymą paskelbti bankrotą gali pateikti skolininkas arba kreditorius.

Jei yra tikėtinas pagrindas patenkinti prašymą paskelbti bankrotą ir yra priežasčių manyti, kad skolininkas gali nuslėpti kurį nors turtą, teismas gali nurodyti skolininko turtui taikyti areštą (šved. *kvarstad*), kol prašymas bus išnagrinėtas. Teismas taip pat turi teisę nustatyti draudimą išvykti.

Apylinkės teismas turi nedelsdamas paskelbti sprendimą dėl bankroto paskelbimo. Sprendimas įsigalioja iš karto, t. y. skolininkas netenka savo turto kontrolės teisės nuo sprendimo paskelbimo momento, tačiau trečiųjų šalių teisėtiems lūkesčiams taikoma tam tikra apsauga. Taip pat žr. informaciją, pateiktą dalyje „Kokius įgaliojimus atitinkamai turi skolininkas ir nemokumo specialistas?“

Apylinkės teismo sprendimas dėl bankroto paskelbimo arba prašymo paskelbti bankrotą atmetimo gali būti skundžiamas aukštesnės instancijos teismui.

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Prašymą reorganizuoti įmonę gali pateikti skolininkas arba kreditorius. Sprendimas leisti reorganizuoti įmonę gali būti priimamas tik jei galima daryti prielaidą, kad skolininkas negali arba netrukus nebegalės sumokėti suėjusio termino skolų arba patiria tam tikrų finansinių sunkumų, dėl kurių kyla nemokumo rizika. Sprendimą leisti reorganizuoti įmonę priimti negalima, jei nėra pagrįstų priežasčių daryti prielaidai, kad įmonės reorganizavimas gali užtikrinti verslo perspektyvumą. Kreditoriaus pateiktas prašymas gali būti patvirtintas tik skolininkui sutikus.

Jei skolininko prašymas laikomas priimtiniu, teismas turi nedelsdamas jį įvertinti. Jei kreditoriaus prašymas laikomas priimtiniu, teismas turi nustatyti jo nagrinėjimo posėdžio datą. Posėdis turi būti surengtas per dvi savaites nuo prašymo pateikimo teismui. Jį galima surengti vėliau, jei tam yra ypatingų priežasčių, tačiau bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per šešias savaites.

Jei prašymas patvirtinamas, teismas taip pat privalo paskirti įmonės reorganizavimo pareigūną. Jei tam yra specialus pagrindas, gali būti paskirtas daugiau negu vienas įmonės reorganizavimo pareigūnas. Per vieną savaitę nuo sprendimo dėl įmonės reorganizavimo priėmimo įmonės reorganizavimo pareigūnas apie sprendimą turi pranešti visiems žinomiems kreditoriams. Jei teismas nenustato kitaip, sprendimas dėl įmonės reorganizavimo taikomas iš karto.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Prašymą dėl skolos restruktūrizavimo gali pateikti skolininkas. Jei prašymas neatmetamas kaip nepriimtinas ar nepagrįstas, sprendimas pradėti skolos restruktūrizavimą turi būti priimtas kuo greičiau. Prašymas gali būti atmestas kaip nepagrįstas, pavyzdžiui, jei iš prašymo ar kitos turimos ataskaitos paaiškėja, kad neįvykdytos skolos restruktūrizavimo sąlygos.

Skolą restruktūrizuoti gali būti leidžiama, jei:

1. skolininkas yra fizinis asmuo, kurio pagrindiniai interesai yra Švedijoje;
2. skolininkas yra nemokus ir taip įsiskolinęs, kad, atsižvelgiant į visas aplinkybes, negalima preziumuoti, kad jis turi lėšų savo skoloms sumokėti per numatomą laikotarpį; ir
3. tai pagrįsta, atsižvelgiant į skolininko asmeninę ir finansinę padėtį.

Taikomi apribojimai:

1. skolos neleidžiama restruktūrizuoti, jei skolininkui taikomas draudimas vykdyti veiklą (šved. *näringsförbud*);
2. jei skolininkas yra prekiautojas, skolą restruktūrizuoti gali būti leidžiama tik jei galima nesunkiai ištirti įmonės finansinę padėtį; ir
3. jei skolininkui jau anksčiau buvo leista restruktūrizuoti skolą, naujas skolos restruktūrizavimas gali būti leidžiamas tik jei tam yra specialus pagrindas.

Jei priimamas sprendimas pradėti įmonės skolos restruktūrizavimo procesą, turi būti nedelsiant paskelbtas atitinkamas pranešimas oficialiajame leidinyje *Post- och Inrikes Tidningar*. Pranešimas per vieną savaitę nuo paskelbimo dienos taip pat turi būti nusiųstas žinomiems kreditoriams. Šiais pranešimais kreditorius turi būti prašoma, be kita ko, pateikti savo reikalavimus skolininkui, paprastai – raštu per vieną mėnesį nuo pranešimo paskelbimo dienos, ir juose pateikti išsamią informaciją apie savo reikalavimus ir visą kitą bylos vertinimui svarbią informaciją, taip pat informaciją apie sąskaitą, į kurią skolos restruktūrizavimo proceso metu turi būti atliekami mokėjimai.

Sprendimą pradėti įmonės skolos restruktūrizavimo procesą galima apskųsti per tris savaites nuo sprendimo priėmimo dienos.

Po to, kai priimamas sprendimas pradėti restruktūrizavimą, neleidžiama areštuoti turto siekiant įvykdyti reikalavimus, atsiradusius iki šio sprendimo priėmimo, kol nėra priimtas galutinis sprendimas dėl skolos restruktūrizavimo. Tačiau ši nuostata netaikoma reikalavimams, kuriems netaikomas restruktūrizavimas. Ši nuostata taip pat netaikoma, jei apeliaciniame procese teismas kreditoriaus prašymu nusprendžia, kad reikėtų

leisti areštuoti turtą.

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Prašymą restruktūrizuoti įmonės skolą gali pateikti skolininkas. Jei prašymas neatmetamas kaip nepriimtinas ar nepagrįstas, sprendimas pradėti įmonės skolos restruktūrizavimą turi būti priimtas kuo greičiau. Prašymas gali būti atmestas kaip nepagrįstas, pavyzdžiui, jei iš prašymo ar kitos turimos ataskaitos paaiškėja, kad neįvykdytos įmonės skolos restruktūrizavimo sąlygos.

Įmonės skolą restruktūrizuoti gali būti leidžiama, jei:

1. skolininko pagrindiniai interesai yra Švedijoje;
2. skolininkas yra nemokus ir taip įsiskolinęs, kad, atsižvelgiant į visas aplinkybes, negalima daryti prielaidos, kad jis turi lėšų savo skoloms sumokėti per numatomą laikotarpį; ir
3. tai pagrįsta, atsižvelgiant į skolininko asmeninę ir finansinę padėtį.

Taikomi apribojimai:

1. įmonės skolos neleidžiama restruktūrizuoti, jei skolininkui taikomas draudimas vykdyti veiklą;
2. įmonės skolos neleidžiama restruktūrizuoti, jei skolininkas yra prekiautojas, kuris savo veiklą vykdo arba vykdo neatsakingai;
3. įmonės skolos neleidžiama restruktūrizuoti, jei skolininko ketvirčio mokėjimų likutis yra mažesnis už septintadalį bazinės išmokos (šved. *prisbasbeloppet*), nustatytos Socialinio draudimo kodekso (šved. *socialförsäkringsbalken*) 2 skyriaus 6 ir 7 skirsnuose (2024 m. – maždaug 8 200 SEK) ;
4. jei skolininkui jau anksčiau buvo leista restruktūrizuoti skolą, naujas įmonės skolos restruktūrizavimas gali būti leidžiamas, tik jei tam yra specialių priežasčių.

Jei priimamas sprendimas pradėti įmonės skolos restruktūrizavimo procesą, turi būti nedelsiant paskelbtas atitinkamas pranešimas oficialiajame leidinyje *Post- och Inrikes Tidningar*. Pranešimas per vieną savaitę nuo paskelbimo dienos taip pat turi būti nusiųstas žinomiems kreditoriams. Šiais pranešimais kreditorių turi būti prašoma, be kita ko, pateikti savo reikalavimus skolininkui, paprastai – raštu per vieną mėnesį nuo pranešimo paskelbimo dienos, ir juose pateikti išsamią informaciją apie savo reikalavimus ir visą kitą bylos vertinimui svarbią informaciją, taip pat informaciją apie sąskaitą, į kurią įmonės skolos restruktūrizavimo proceso metu turi būti atliekami mokėjimai.

Sprendimą pradėti įmonės skolos restruktūrizavimo procesą galima apskųsti per tris savaites nuo sprendimo priėmimo dienos.

Po to, kai priimamas sprendimas pradėti restruktūrizavimą, neleidžiama areštuoti turto siekiant įvykdyti reikalavimus, atsiradusius iki šio sprendimo priėmimo, kol nėra priimtas galutinis sprendimas dėl įmonės skolos restruktūrizavimo. Tačiau ši nuostata netaikoma reikalavimams, kuriems netaikomas restruktūrizavimas. Ši nuostata taip pat netaikoma, jei apeliaciniame procese teismas kreditoriaus prašymu nusprendžia, kad reikėtų leisti areštuoti turtą.

3 Kokia nuosavybė sudaro nemokaus subjekto turto dalį? Kaip tvarkomas turtas, kurį skolininkas įgijo arba kuris jam perduotas po to, kai buvo iškelta nemokumo byla?

BANKROTAS

Jei specialiosiose išimčių taisyklėse dėl skolininko ar bet kurio kito asmens teisinių veiksmų, atliktų iš karto po sprendimo iškelti bankroto bylą priėmimo, nenustatyta kitaip, bankrutuojančio asmens turtas apima visą turtą, kuris priklausė skolininkui sprendimo dėl bankroto paskelbimo dieną arba kurį skolininkas įgyja bankroto procedūros metu ir kurį galima panaudoti reikalavimų įvykdymui užtikrinti. Taip pat įtraukiamas visas turtas, kurį galima įtraukti į bankrutuojančio asmens turtą išieškant reikalaujamas sumas. Fiziniais asmenimis nustatytos specialios taisyklės dėl darbo užmokesčio ir kito turto, kuris yra reikalingas skolininkui pragyventi. Skolininkas gali pasilikti tam tikrą šio turto dalį.

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Reorganizavimas apima visą skolininko turtą. Per vieną savaitę nuo sprendimo dėl įmonės reorganizavimo priėmimo įmonės reorganizavimo pareigūnas apie sprendimą turi pranešti visiems žinomiems kreditoriams. Be kitų dalykų, prie pranešimo turi būti pridėtas preliminarus skolininko turto ir įsipareigojimų apyrašas. Reorganizuojant įmonę skolininkas nėra likviduojamas ir iš esmės išsaugo savo turto kontrolę. Tai reiškia, kad reorganizavimo metu turtas gali keistis. Kaip paaiškinta toliau, jei, pavyzdžiui, skolininkas ketina įvykdyti įsipareigojimus, atsiradusius prieš priimant sprendimą dėl įmonės reorganizavimo, reikalingas įmonės reorganizavimo pareigūno sutikimas.

Tam tikromis aplinkybėmis reikalavimams, grindžiamiems susitarimu, kurį skolininkas sudarė per įmonės reorganizavimo procesą įmonės reorganizavimo pareigūnui sutikus, taikoma bendroji pirmenybė (šved. *allmän förmånsrätt*).

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Sprendime, kuriuo patvirtinamas skolos restruktūrizavimas, turi būti išdėstytas mokėjimo planas. Mokėjimo planas galioja penkerius metus, nebent yra pagrįstų priežasčių nustatyti trumpesnį laikotarpį. Mokėjimo planas įsigalioja sprendimo patvirtinti restruktūrizavimą priėmimo dieną. Tačiau skolininkas pradeda vykdyti mokėjimus nuo sprendimo pradėti restruktūrizavimą priėmimo dienos, todėl laikotarpį, kurį galiojo sprendimas pradėti restruktūrizavimą, paprastai reikia atimti iš mokėjimo plano galiojimo trukmės.

Skolininko mokėtina suma nustatoma taip, kad skolos restruktūrizavimas būtų taikomas visam skolininko turtui ir pajamoms, atskaičius sumas, reikalingas skolininkui ir jo šeimai pragyventi. Išlyga taip pat gali būti taikoma reikalavimo, kuriam skolos restruktūrizavimas netaikomas, apmokėjimui.

Jei po sprendimo dėl skolos restruktūrizavimo skolininko finansinė padėtis dėl nenumatytų aplinkybių labai pagerėja, kreditoriai ir skolininkas gali prašyti iš naujo įvertinti sprendimą.

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Įmonės skolos restruktūrizavimo byloje turi būti išdėstytas mokėjimo planas. Mokėjimo planas galioja trejus metus. Mokėjimo planas pradeda galioti sprendimo patvirtinti restruktūrizavimą priėmimo dieną. Tačiau skolininkas pradeda vykdyti mokėjimus nuo sprendimo pradėti restruktūrizavimą priėmimo dienos, todėl laikotarpį, kurį galiojo sprendimas pradėti restruktūrizavimą, paprastai reikia atimti iš mokėjimo plano galiojimo trukmės.

Skolininko mokėtina suma nustatoma taip, kad įmonės skolos restruktūrizavimas būtų taikomas visam skolininko turtui ir pajamoms, atskaičius sumas, reikalingas skolininkui ir jo šeimai pragyventi. Išlyga taip pat gali būti taikoma reikalavimo, kuriam įmonės skolos restruktūrizavimas netaikomas, apmokėjimui.

Jei po sprendimo dėl įmonės skolos restruktūrizavimo skolininko finansinė padėtis reikšmingai pagerėja, kreditoriai ir skolininkas gali prašyti iš naujo įvertinti sprendimą.

4 Kokius įgaliojimus atitinkamai turi skolininkas ir nemokumo specialistas?

BANKROTAS

Paskelbus sprendimą dėl bankroto, skolininkas praranda viso turto, sudarančio bankrutuojančio asmens turtą, kontrolę. Skolininkas negali prisiimti jokių įsipareigojimų, kuriais gali būti remiamasi bankroto metu. Taikomos tam tikros išimties. Vykstant bankrotui, bankrutuojančio asmens turtą valdo administratorius. Administratorių skiria apylinkės teismas; administratorius privalo turėti specialių žinių bei patirties šioms pareigoms atlikti ir būti tinkamas eiti šias pareigas kitais aspektais. Administratoriumi negali būti skiriamas teismo darbuotojas. Asmuo negali būti skiriamas administratoriumi, jei yra interesų konfliktas.

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Įmonės reorganizavimo pareigūnas privalo turėti specialių žinių ir patirties šioms pareigoms atlikti ir būti tinkamas eiti šias pareigas kitais aspektais. Įmonės reorganizavimo pareigūnui turi pasitikėti kreditoriai. Įmonės reorganizavimo pareigūnas gali naudotis ekspertų pagalba.

Įmonės reorganizavimo pareigūnas turi ištirti, ar skolininko vykdomą veiklą galima tęsti (visa apimtimi arba iš dalies), o jei galima, kaip tai padaryti. Įmonės reorganizavimo pareigūnas turi padėti skolininkui parengti reorganizavimo planą, į kurį įtraukiamos būtinos priemonės, kad skolininko finansiniai sunkumai būtų įveikti ir visa apimtimi ar iš dalies būtų užtikrinta skolininko vykdomos veiklos tęsia. Planui turi pritarti kreditoriai ir asmenys, turintys dalyvavimo skolininko kapitale interesų.

Skolininkas turi pateikti įmonės reorganizavimo pareigūnui visą įmonės restruktūrizavimui svarbią informaciją apie savo finansinę padėtį. Skolininkas privalo laikytis įmonės reorganizavimo pareigūno nurodymų dėl įmonės veiklos vykdymo. Skolininkas išlaiko savo turto kontrolę. Skolininkas negali atlikti tam tikrų teisinių veiksmų be įmonės reorganizavimo specialisto sutikimo. Pavyzdžiui, jis negali apmokėti skolų, atsiradusių prieš priimant sprendimą, prisiimti naujų įsipareigojimų ir perduoti arba įkeisti turto, turinčio esminę reikšmę skolininko veiklai. Jei skolininkas neįvykdo šių įsipareigojimų, įmonės reorganizavimo pareigūnas gali reikalauti, kad teisinis veiksmas būtų anuliuotas.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Administratorius neskiriamas. Vykstant skolos restruktūrizavimo procesui, skolininkas išlaiko savo turto kontrolę.

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Administratorius neskiriamas. Vykstant įmonės skolos restruktūrizavimo procesui, skolininkas išlaiko savo turto kontrolę.

5 Kokiomis sąlygomis galima remtis įskaitymais?

BANKROTAS

Kreditorius, turintis reikalavimą skolininkui, kuriuo jis gali remtis per bankroto procedūrą, gali įskaityti šį reikalavimą vietoj skolininko reikalavimo kreditoriui, kurį skolininkas turėjo sprendimo dėl bankroto paskelbimo dieną. Ši nuostata netaikoma, jei įskaitymas bankroto procedūros metu negalimas dėl nagrinėjamų reikalavimų pobūdžio. Sąlyginiams reikalavimams taikomos specialios taisyklės. Esama ir išimčių, pavyzdžiui, dėl neseniai įgytų reikalavimų (iš esmės jos atitinka nuostatas dėl išieškojimo iš turto).

Finansų rinkų srityje galioja specialios nuostatos, pagal kurias bankrutuojančio asmens turtui ir kreditoriams taikomi susitarimai dėl užskaitos ir panašūs susitarimai, susiję, be kita ko, su finansinėmis priemonėmis.

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Visi asmenys, sprendimo reorganizuoti įmonę priėmimo dieną turėję reikalavimą skolininkui, gali įskaityti šį reikalavimą vietoj skolininko reikalavimo, kurį jis tuo metu turėjo kreditoriui, net jei šio reikalavimo mokėjimo terminas dar nesuėjo. Ši nuostata netaikoma, jei įskaitymas negalimas dėl nagrinėjamų reikalavimų pobūdžio arba dėl kitų įmonių reorganizavimo įstatyme nurodytų priežasčių. Esama ir išimčių dėl neseniai įgytų reikalavimų (iš esmės jos atitinka nuostatas dėl mokėjimų išieškojimo).

Finansų rinkų srityje galioja specialios nuostatos, pagal kurias skolininkui ir kreditoriams, kurių reikalavimams taikomas priimtas įmonės reorganizavimo planas, taikomi susitarimai dėl užskaitos ir panašūs susitarimai, susiję, be kita ko, su finansinėmis priemonėmis.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Specialių taisyklių dėl įskaitymo nėra.

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Specialių taisyklių dėl įskaitymo nėra.

6 Kokios yra nemokumo bylų pasekmės esamoms sutartims, kuriose

skolininkas yra viena iš šalių?

BANKROTAS

Bankroto įstatyme nėra jokių bendrųjų taisyklių dėl to, ar bankrutuojančio asmens turtui yra taikomi skolininko sudaryti susitarimai. Iš esmės bankrutuojančio asmens turtas yra laikomas atskiru juridiniu asmeniu, kuris neatsako už iš tokio susitarimo galinčius kilti įsipareigojimus. Bankrutuojančio asmens turto juridinis asmuo gali nuspręsti vykdyti skolininko sudarytus susitarimus, jei tai padeda likviduoti turtą. Paprastai tam reikalingas kitos susitarimo šalies sutikimas.

Kituose teisės aktuose, pavyzdžiui, Pardavimo įstatyme (šved. *köplagen*) ir Prekybos finansinėmis priemonėmis įstatyme (šved. *lagen om handel med finansiella instrument*), yra specialių nuostatų. Pagal Prekybos įstatymą bankrutuojančio asmens turto juridinis asmuo gali nuspręsti vykdyti susitarimą, jei paskelbtas vienos iš šalių bankrotas. Kita šalis gali prašyti turto juridinio asmens laiku pranešti apie pageidavimą įvykdyti susitarimą.

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Pateikus prašymą dėl įmonės reorganizavimo, susitarimo su skolininku šalis negali nutraukti susitarimo dėl mokėjimo vėlavimo ar vėlavimo įvykdyti kitas nuostatas, jei vėlavimas arba tikimybė, kad bus vėluojama, atsiranda prieš priimant sprendimą dėl įmonės reorganizavimo. Skolininkas gali, gavęs įmonės reorganizavimo pareigūno sutikimą, prašyti, kad susitarimas būtų įvykdytas. Kitos susitarimo šalies prašymu skolininkas privalo laiku pranešti tai šaliai apie tai, ar susitarimas turi būti vykdomas. Jei susitarimas turi būti vykdomas, vykdymo būdai taikomos specialios taisyklės. Tam tikromis aplinkybėmis kita susitarimo šalis gali gauti skolininko prievolių įvykdymo užtikrinimą. Kita susitarimo šalis taip pat gali turėti teisę nutraukti sutartį, jei skolininkas nevykdo susitarimo. Pardavimo įstatyme, taip pat įtvirtintos specialios nuostatos dėl, be kitų sąlygų, darbo sutarčių ir finansinių priemonių.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Specialių taisyklių dėl skolos restruktūrizavimo poveikio esamai sutarčiai nėra.

Taip pat žr. dalį „Kokios yra nemokumo bylų užbaigimo sąlygos ir pasekmės?“

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Specialių taisyklių dėl įmonės skolos restruktūrizavimo poveikio esamai sutarčiai nėra.

Taip pat žr. dalį „Kokios yra nemokumo bylų užbaigimo sąlygos ir pasekmės?“

7 Kokios yra nemokumo bylų pasekmės individualių kreditorių iškeltoms byloms (išskyrus nebaigtas nagrinėti bylas)?

BANKROTAS

Priėmus sprendimą dėl bankroto, bankrutuojančio asmens turtą sudarantis turtas paprastai negali būti areštuojamas (šved. *utmäta*) siekiant užtikrinti skolininkui pareikštų reikalavimų įvykdymą. Ši nuostata taikoma automatiškai, iškėlus bankroto bylą. Reikalavimams, kuriems teikiama tam tikra pirmenybė, taikomos tam tikros išimties. Bet koks areštas (šved. *utmätning*), taikomas nesilaikant šio draudimo, yra niekinis. Turtas gali būti areštuotas nepaisant bankroto, jei reikalavimui įvykdyti suteikta išieškojimo iš atitinkamo įkeisto turto teisė (šved. *panträtt*).

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Kol įmonė reorganizuojama, skolininkui negali būti taikomas joks areštas ar kitokia Vykdyto užtikrinimo kodekse nustatyta vykdymo užtikrinimo priemonė. Kreditorius taip pat negali realizuoti skolininko turto, pavyzdžiui, parduoti įkeistą turtą. Taikomos tam tikros išimties, pavyzdžiui, jei reikalavimui įvykdyti kreditorius turi teisę išieškoti iš įkeisto turto ar sulaikymo teisę (šved. *retentionsrätt*). Pagalba, numatyta įstatyme dėl įmonių tarpusavio susitarimų dėl išperamosios nuomos (šved. *lagen om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl.*) (1978:599) negali būti teikiama. Reorganizuojant įmonę negali būti priimami sprendimai, kuriais nustatomas

laikinasis areštas (šved. *kvarstad*) ar suvaržymas (šved. *betalningsåkring*).

Reorganizuojant įmonę kreditoriaus prašymas paskelbti skolininko bankrotą turi būti sustabdytas, jei skolininkas to prašo ir jei nėra specialių priežasčių daryti prielaidai, kad kreditoriaus teisės yra šiuurkščiai pažeistos.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Po to, kai priimamas sprendimas pradėti restruktūrizavimą, neleidžiama areštuoti turto siekiant įvykdyti reikalavimus, atsiradusius iki šio sprendimo priėmimo, kol nėra priimtas galutinis sprendimas dėl skolos restruktūrizavimo. Tačiau ši nuostata netaikoma reikalavimams, kuriems netaikomas restruktūrizavimas. Ši nuostata taip pat netaikoma, jei apeliaciniame procese teismas kreditoriaus prašymu nusprendžia, kad reikėtų leisti areštuoti turtą.

Jei paskelbiamas skolininko bankrotas, prašymas restruktūrizuoti skolą netenka galios.

Jei prašymas surengti plano svarstymo posėdį pripažįstamas priimtinu po to, kai skolininkas pateikė prašymą restruktūrizuoti skolą, skolos restruktūrizavimo byla turi būti sustabdyta. Jei priimamas sprendimas dėl įmonės reorganizavimo, prašymas restruktūrizuoti skolą netenka galios.

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Po to, kai priimamas sprendimas pradėti restruktūrizavimą, neleidžiama areštuoti turto siekiant įvykdyti reikalavimus, atsiradusius iki šio sprendimo priėmimo, kol nėra priimtas galutinis sprendimas dėl įmonės skolos restruktūrizavimo. Tačiau ši nuostata netaikoma reikalavimams, kuriems netaikomas restruktūrizavimas. Ši nuostata taip pat netaikoma, jei apeliaciniame procese teismas kreditoriaus prašymu nusprendžia, kad reikėtų leisti areštuoti turtą.

Jei paskelbiamas skolininko bankrotas, prašymas restruktūrizuoti įmonės skolą netenka galios.

Jei prašymas surengti plano svarstymo posėdį pripažįstamas priimtinu po to, kai skolininkas pateikė prašymą restruktūrizuoti įmonės skolą, įmonės skolos restruktūrizavimo byla turi būti sustabdyta. Jei įmonės reorganizavimo planas priimamas, prašymas restruktūrizuoti įmonės skolą netenka galios.

8 Kokios yra nemokumo bylų pasekmės tolesniam bylų, nebaigtų nagrinėti bankroto bylos iškelimo metu, nagrinėjimui?

BANKROTAS

Jei areštas uždėtas prieš paskelbiant sprendimą dėl bankroto, vykdymo užtikrinimo priemonės paprastai gali būti tęsiamos nepriklausomai nuo bankroto proceso. Taikomos tam tikros išimtys.

Jei tarp skolininko ir kitos šalies nagrinėjamas teisinis ginčas dėl bankrutuojančio asmens turtą sudarančio turto, bankrutuojančio asmens turto juridinis asmuo gali tęsti bylą vietoj skolininko. Jei turto juridinis asmuo netęsia bylos vietoj skolininko, šis turtas laikomas nepriklausančiu bankrutuojančio asmens turtui. Jei skolininkui iškeliami byla dėl reikalavimo, kuris gali būti pateiktas bankroto byloje, bankrutuojančio asmens turto juridinis asmuo gali įstoti į bylą skolininko pusėje. Šiai procedūrai taikomos papildomos nuostatos.

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Reorganizuojant įmonę reikalavimų vykdymo užtikrinimo priemonės iš esmės draudžiamos, tačiau tai nereiškia, kad skolininko ir kitos šalies teisinis ginčas negali būti toliau nagrinėjamas ir užbaigiamas.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Žr. dalį „Kokios yra nemokumo bylų pasekmės individualių kreditorių iškeltoms byloms?“

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Žr. dalį „Kokios yra nemokumo bylų pasekmės individualių kreditorių iškeltoms byloms?“

9 Kokie yra pagrindiniai kreditorių dalyvavimo nemokumo bylose elementai?

BANKROTAS

Kreditoriai oficialaus vaidmens bankroto byloje neatlieka. Tačiau dėl svarbesnių klausimų administratorius privalo konsultuotis su kreditoriais, kuriems bankroto byla daro konkretų poveikį, jei tam nėra kliūčių. Kreditoriai taip pat turi teisę gauti informaciją iš administratoriaus ir dalyvauti, pavyzdžiui, prisaikdinimo posėdyje. Kreditorius gali prašyti paskirti prižiūrėtoją (šved. *Granskningsman*), kuris stebėtų bankrutuojančio asmens turto administravimą kreditoriaus vardu.

Taip pat žr. „Kokios yra taisyklės, reglamentuojančios reikalavimų pateikimą, patikrinimą ir pripažinimą?“

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Jei teismas priima sprendimą reorganizuoti įmonę, jis privalo nustatyti posėdžio su kreditoriais, kuris vyksta teisme, datą. Posėdis turi būti surengtas per tris savaites arba, jei reikia, per ilgesnį laikotarpį nuo sprendimo reorganizuoti įmonę priėmimo dienos.

Posėdyje su kreditoriais kreditoriams turi būti suteikta galimybė išdėstyti savo nuomonę dėl to, ar įmonės reorganizavimą reikėtų tęsti. Jei kreditorius prašo, teismas per posėdį iš dalyvaujančių kreditorių paskiria kreditorių komitetą. Komitetą sudaro ne daugiau kaip trys nariai. Kai kuriais atvejais darbuotojai taip pat turi teisę paskirti atstovą papildomu komiteto nariu. Teismas gali paskirti kitus narius, jei tam yra specialių priežasčių. Įmonės reorganizavimo pareigūnas privalo konsultuotis su kreditorių komitetu svarbiais klausimais, jei tam nėra kliūčių.

Jei rengiamas plano svarstymo posėdis, jame turi dalyvauti kreditoriai, kurių reikalavimai atsirado prieš priimant sprendimą dėl įmonės reorganizavimo, jei įmonės reorganizavimo planas daro tiesioginį poveikį jų reikalavimams. Pavyzdžiui, jei siūloma sumažinti reikalavimus. Tada kreditoriai dėl įmonės reorganizavimo plano priėmimo turi balsuoti plano svarstymo posėdyje teisme.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Kreditoriai turi pateikti savo reikalavimus. Žr. dalį „Kokios yra taisyklės, reglamentuojančios reikalavimų pateikimą, patikrinimą ir pripažinimą?“

Kreditorius gali prašyti anuliuoti arba iš dalies pakeisti sprendimą dėl skolos restruktūrizavimo.

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Kreditoriai turi pateikti savo reikalavimus. Žr. dalį „Kokios yra taisyklės, reglamentuojančios reikalavimų pateikimą, patikrinimą ir pripažinimą?“

Kreditorius gali prašyti panaikinti arba iš dalies pakeisti sprendimą dėl skolos restruktūrizavimo.

10 Kaip nemokumo specialistas gali naudotis ar disponuoti turtu?

BANKROTAS

Vykstant bankrotui, turtas laikomas bankrutuojančio asmens turtu ir yra administruojamas kreditorių naudai (žr. pirmiau pateiktą informaciją). Turtą administruoja vienas arba keli bankroto administratoriai. Paprastai bankrutuojančio asmens turtą būtina išparduoti taip greitai, kaip tai pagrįstai įmanoma. Jei skolininkas turi įmonę, administratorius tam tikromis sąlygomis gali tęsti šios įmonės veiklą bankrutuojančio asmens turto juridinio asmens vardu.

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Reorganizuojant įmonę skolininkas nepraranda savo turto kontrolės.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Administratorius neskiriamas.

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Administratorius neskiriamas.

11 Kokie reikalavimai turi būti nukreipti į nemokaus skolininko turtą ir kaip vertinami reikalavimai, atsiradę iškelus nemokumo bylą?

BANKROTAS

Švedijoje bankrotą galima skirstyti į dvi kategorijas – bankrotą, kai skolų nereikia įrodinėti, ir bankrotą, kai skolas reikia įrodinėti. Skolos nėra įrodytos, jei nenustatoma kitaip. Taip yra todėl, kad, įvykus bankrotui, kreditoriai, kurių reikalavimams netaikomas pirmumas, paprastai nieko negauna. Apylinkės teismas administratoriaus prašymu gali nuspręsti, kad skolas reikia įrodyti. Šis sprendimas priimamas, jei galima daryti prielaidą, kad per bankroto procedūrą paskirstant turtą reikalavimai be pirmenybės teisės bus tam tikru mastu patenkinti. Jei nusprendžiama, kad turėtų būti pradėta skolų įrodinėjimo procedūra, tam, kad kreditorius gautų dalį paskirstomo turto, reikalavimai, kuriuos galima pateikti bankroto byloje, paprastai turi būti įrodyti. Bet kokią pirmenybės teisę taip pat reikia įrodyti. Tačiau jei kreditorius turi teisę išieškoti iš įkeisto turto ar sulaikymo teisę, tam, kad turėtų teisę gauti mokėjimą iš atitinkamo turto, skolos įrodyti nereikia.

Tai, kad skolininkas praranda savo turto kontrolę, reiškia, kad jam draudžiama priimti įsipareigojimus, kuriuos būtų galima pateikti bankroto byloje. Jei skolininkas priima įsipareigojimus arba įsipareigojimų atsiranda po bankroto bylos iškelimo, nagrinėjant bankroto bylą jų paprastai neleidžiama įrodinėti. Pagal nusistovėjusią teismų praktiką kai kuriais atvejais skolininkas gali atgauti tam tikro turto kontrolę, jei administratorius aiškiai atsisako reikalavimo į jį.

Bankrutuojančio asmens turto juridinis asmuo, atstovaujamas administratoriaus, gali priimti teises ir pareigas, pavyzdžiui, sudaryti susitarimą. Tokiu atveju reikalavimai nukreipiami į patį bankrutuojančio asmens turtą (šved. *massafordringar*). Iš esmės reikalavimams, nukreiptiems į patį bankrutuojančio asmens turtą, teikiama pirmenybė prieš kitus paprastus reikalavimus bankroto byloje (šved. *konkursfordringar*). Tačiau administratoriaus atlygis ir panašios skolos (dar vadinamos bankroto išlaidomis) turi būti apmokamos prieš apmokant visas kitas iš bankrutuojančio asmens turto apmokamas skolas. Jei bankroto bylos išlaidų neįmanoma apmokėti iš bankrutuojančio asmens turto, jas paprastai apmoka valstybė. Iš esmės reikalavimai bankroto byloje vykdomi tik po to, kai apmokamos bankroto išlaidos ir patenkinami reikalavimai, nukreipti į patį bankrutuojančio asmens turtą.

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Bendrų taisyklių dėl pranešimo apie reikalavimus reorganizuojant įmonę nėra. Tačiau byloje dėl įmonės reorganizavimo teismas skolininko prašymu gali nuspręsti leisti surengti plano svarstymo posėdį (šved. *planförhandling*). Per posėdį kreditoriui gali reikėti pateikti savo reikalavimus (žr. toliau). Plano svarstymo posėdyje dalyvauja tik tie kreditoriai, kurių reikalavimai atsirado prieš priimant sprendimą reorganizuoti įmonę. Tačiau šiame posėdyje dalyvauja ne visi kreditoriai, o tik tie, kuriems įmonės reorganizavimo planas daro tiesioginį poveikį. Prie įmonės reorganizavimo plano pridedamas bankrutuojančio asmens turto ir įsipareigojimų sąrašas. Jei asmuo turi reikalavimą, kuris į turto ir įsipareigojimų aprašą neįtrauktas arba paaiškėja per tą laiką, ir jei šis asmuo nori dalyvauti plano svarstymo posėdyje, jis turėtų pateikti rašytinį reikalavimą įmonės reorganizavimo pareigūnui ne vėliau kaip likus savaitei iki plano svarstymo posėdžio.

Bendroji pirmenybė teikiama reikalavimams, kylantiems iš susitarimų, kuriuos skolininkas sudarė su įmonės reorganizavimo pareigūno sutikimu įmonės reorganizavimo metu. Jei įmonės reorganizavimo planas priimamas, bendroji pirmenybė nebetaikoma, o jei įmonės reorganizavimo planas nepriimamas, bendroji pirmenybė nebetaikoma praėjus trims mėnesiams nuo įmonės reorganizavimo atšaukimo, nebent per tą laikotarpį pateikiamas prašymas paskelbti skolininko bankrotą.

Reikalavimams, kurie yra įtraukti į priimtą įmonės reorganizavimo planą ir sudaro naują finansavimą pagal

Įmonių reorganizavimo įstatymo (šved. *Lagen om företagsrekonstruktion*) nuostatas, pirmenybės teisė taikoma plane nurodytu mastu ir laikotarpiu. Dėl įmonės reorganizavimo plano sudarymo procedūros žr. toliau.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Skolos restruktūrizavimas iš esmės apima visus piniginius reikalavimus skolininkui, atsiradusius iki sprendimo pradėti skolos restruktūrizavimą paskelbimo dienos. Todėl kreditoriai turėtų pateikti visus reikalavimus, kurie atsirado prieš priimant sprendimą pradėti skolos restruktūrizavimą ir kuriuos apima skolos restruktūrizavimas, nes priešingu atveju kyla pavojus, kad skolininkas bus atleistas nuo atsakomybės sumokėti atitinkamas skolas (žr. dalį „Kokios yra nemokumo bylų užbaigimo sąlygos ir pasekmės?“).

Tačiau skolos restruktūrizavimas netaikomas:

1. reikalavimams dėl šeimos išlaikymo, jei Socialinio draudimo agentūra (šved. *Försäkringskassan*) ar viešoji užsienio įstaiga neperėmė šalies, turinčios teisę gauti išlaikymą, teisės gauti išlaikymą;
2. reikalavimui, kurio atžvilgiu kreditorius turi teisę išieškoti iš įkeisto turto ar kitą pirmenybės teisę pagal Pirmenybės įstatymo (šved. *förmånsrattslagen (1970:979)*) 6 arba 7 skirsnius arba sulaikymo teisę, jei reikalavimui patenkinti pakanka užstato;
3. reikalavimui, kurio atžvilgiu kreditorius įgijo pirmenybės teisę pagal Pirmenybės įstatymo 8 skirsnį prieš paskelbiant sprendimą pradėti restruktūrizavimą turto, į kurį turėjo būti nukreiptas reikalavimas, atžvilgiu;
4. reikalavimui, kurio mokėjimo terminas dar nesuėjo ir kuris priklauso nuo to, ar kreditorius išmokės atlygį, arba
5. ginčijamam reikalavimui.

Jei reikalavimas yra sąlyginis, nėra nustatyta jo suma arba dar nesuėjo jo mokėjimo terminas, gali būti nuspręsta, kad skolos restruktūrizavimas jam netaikomas. Jei reikalavimą galima pripažinti nepagrįstu, sprendime turi būti nurodyta, kad skolos restruktūrizavimas jam nebus taikomas.

Skolos restruktūrizavimas netaikomas reikalavimams, atsiradusiems po sprendimo restruktūrizuoti skolą priėmimo.

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Įmonės skolos restruktūrizavimas iš esmės apima visus piniginius reikalavimus skolininkui, atsiradusius iki sprendimo restruktūrizuoti įmonės skolą priėmimo dienos. Todėl kreditoriai turėtų panešti apie visus reikalavimus, kurie atsirado iki sprendimo restruktūrizuoti įmonės skolą priėmimo dienos ir kuriems taikomas įmonės skolos restruktūrizavimas, nes priešingu atveju kyla pavojus, kad skolininkas bus atleistas nuo atsakomybės sumokėti atitinkamas skolas (žr. dalį „Kokios yra nemokumo bylų užbaigimo sąlygos ir pasekmės?“).

Tačiau įmonės skolos restruktūrizavimas netaikomas:

1. reikalavimui dėl šeimos išlaikymo, jei Socialinio draudimo agentūra ar kita viešoji užsienio įstaiga neperėmė šalies, turinčios teisę gauti išlaikymą, teisės gauti išlaikymą;
2. reikalavimui, kurio atžvilgiu kreditorius turi pirmenybės teisę pagal Pirmenybės įstatymo (1970:979) 5 skirsnį, jei reikalavimui patenkinti pakanka užstato;
3. reikalavimui, kurio atžvilgiu kreditorius turi teisę išieškoti iš įkeisto turto ar kitą pirmenybės teisę pagal Pirmenybės įstatymo 6 ar 7 skirsnius arba sulaikymo teisę, jei reikalavimui patenkinti pakanka užstato;
4. reikalavimui, kurio atžvilgiu kreditorius įgijo pirmenybės teisę pagal Pirmenybės įstatymo 8 skirsnį prieš paskelbiant sprendimą pradėti restruktūrizavimą turto, į kurį turėjo būti nukreiptas reikalavimas, atžvilgiu;
5. reikalavimui, kurio mokėjimo terminas dar nesuėjo ir kuris priklauso nuo to, ar kreditorius išmokės atlygį, arba
6. ginčijamam reikalavimui.

Jei reikalavimas yra sąlyginis, nėra nustatyta jo suma arba dar nesuėjo mokėjimo terminas, sprendime gali būti nurodyta, kad įmonės skolos restruktūrizavimas jam netaikomas. Jei reikalavimą galima pripažinti nepagrįstu, sprendime turi būti nurodyta, kad įmonės skolos restruktūrizavimas jam nebus taikomas.

Skolos restruktūrizavimas netaikomas reikalavimams, atsiradusiems po sprendimo restruktūrizuoti įmonės skolą priėmimo.

12 Kokios yra taisyklės, reglamentuojančios reikalavimų pateikimą, patikrinimą ir pripažinimą?

BANKROTAS

Apskritai vykstant bankrotui, galima pateikti tik tuos reikalavimus, kurie atsirado prieš paskelbiant sprendimą dėl bankroto. Reikalavimą galima pateikti per bankrotą, net jei jis yra sąlyginis arba jo mokėjimo terminas dar nesuėjęs.

Jei skolų įrodinėti nereikia, taisyklių, pagal kurias iš kreditoriaus būtų reikalaujama pateikti savo reikalavimą koku nors konkrečiu būdu, nėra. Jei bankroto byla nagrinėjama neįrodinėjant skolų, administratorius privalo savo iniciatyva užtikrinti, kad paskirstant turtą visiems reikalavimams su pirmenybės teise būtų skirta tinkama jo dalis. Iš esmės kreditoriui niekas netrukdo pateikti neapibrėžto reikalavimo, kol dar nėra suėjęs prieštaravimo siūlomam paskirstymui terminas.

Jei galima daryti prielaidą, kad turto pakanka sumokėti pirmenybės teisės neturintiems kreditoriams, skolas būtina įrodyti (žr. pirmiau pateiktą informaciją apie skolų įrodinėjimą). Jei apylinkės teismas nusprendžia, kad skolas reikia įrodyti, jis nustato 4–10 savaičių laikotarpį įrodymams pateikti. Sprendimas, kuriame raginama pateikti skolų įrodymus, skelbiamas viešai. Kreditoriai privalo pateikti savo reikalavimus raštu per nustatytą laikotarpį. Jei kreditorius turi teisę išieškoti iš įkeisto turto ar sulaikymo teisę, jis pagal šią procedūrą neprivalo pateikti skolos įrodymų, kad gautų išmoką iš turto. Skolos įrodinėjimo procedūrai įvykus, bet kuris kreditorius, norintis pateikti reikalavimą arba pasinaudoti pirmenybės teise įrodymų pateikimo terminui jau suėjęs, gali pateikti įrodymus raštu *ex post* (šved. *efterbevakning*). Įrodymai turi būti pateikti ne vėliau kaip tą dieną, kurią administratorius pateikia pasiūlymą dėl paskirstymo, kitaip tariant, iki pasiūlymo pateikimo teismui ir jo paskelbimo. Jei kreditorius nepateikia savo reikalavimo įrodymų, praranda galimybę gauti išmoką iš turto, kuriam taikomas sprendimas dėl paskirstymo. Iš esmės kreditoriaus vėliau gali gauti mokėjimą pagal savo reikalavimą tik jei atsiranda naujų lėšų (*ex post* paskirstymas, šved. *efterutdelning*).

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Kaip jau minėta, kreditoriams nenustatytas bendras įpareigojimas pateikti reikalavimus, jei įmonė reorganizuojama, tačiau kreditoriui gali reikėti pateikti savo reikalavimus per plano svarstymo posėdį, jei įmonės reorganizavimo pareigūnas to nesiėmė spręsti savo iniciatyva.

Jei ketinama rengti plano svarstymo posėdį, skolininkas, padedamas įmonės reorganizavimo pareigūno, turi parengti reorganizavimo planą. Plane gali būti pasiūlytas susitarimas dėl skolos sureguliovimo, pagal kurį kreditorių reikalavimai nurašomi arba mokėjimo sąlygos iš dalies pakeičiamos.

Prie reorganizavimo plano turi būti pridėtas įmonės reorganizavimo pareigūno parengtas bankrutuojančio asmens turtą sudarančio turto ir įsipareigojimų sąrašas. Sąrašė, be kitų dalykų, turi būti nurodyta, ar kreditorius turi pirmenybės teisę, ir šios teisės pagrindas. Įmonės reorganizavimo plane kreditoriai, akcininkai ir kiti skolininko kapitale dalyvaujantys asmenys (suinteresuotosios šalys) turi būti suskirstyti į grupes pagal pirmenybės teises ir reikalavimų pirmumą. Plano svarstymo posėdyje dalyvauja tik tie kreditoriai, kurių reikalavimai atsirado iki sprendimo reorganizuoti įmonę priėmimo ir kuriems įmonės reorganizavimo planas daro tiesioginį poveikį, pavyzdžiui, dėl pasiūlymo sumažinti kreditoriaus reikalavimą.

Jei prašymas surengti plano svarstymo posėdį laikomas priimtiniu, teismas turi nedelsdamas priimti sprendimą leisti surengti plano svarstymo posėdį. Teismas tuo pačiu metu turi nustatyti teisme vyksiančio posėdžio (dėl plano svarstymo) su suinteresuotosiomis šalimis datą, išduoti šaukimą į tą posėdį ir paskelbti sprendimą. Plano svarstymo posėdyje teismas turi išnagrinėti, kurios suinteresuotosios šalys buvo atrinktos ir kaip jos suskirstytos į grupes. Tada teismas turi galimybę pakeisti atrinktas šalis ir jų suskirstymą į grupes. Vėliau suinteresuotosios šalys balsuoja dėl restruktūrizavimo plano.

Prieš plano svarstymo posėdį įmonės reorganizavimo pareigūnas, skolininkas ir suinteresuotosios šalys, pavyzdžiui, kreditoriai, turi galimybę pareikšti prieštaravimą dėl bet kurio į įmonės reorganizavimo planą įtraukto reikalavimo. Prieštaravimai įmonės reorganizavimo pareigūnui turi būti pateikti raštu kuo anksčiau ir bet kuriuo atveju prieš balsavimą plano svarstymo posėdyje.

Prieštaravimas dėl reikalavimo ar teisės netrukdo suinteresuotajai šaliai dalyvauti balsavime dėl reikalavimo ar teisės. Jei balsavimo rezultatas priklauso nuo to, ar prieštaravimas bus priimtas, per posėdį teismas turi išnagrinėti ginčijamą klausimą ir stengtis ginčą išspręsti taikiai. Jei ginčo taikiai išspręsti nepavyksta, teismas turi įvertinti prieštaravimus.

Įmonės restruktūrizavimo planas laikomas suinteresuotųjų šalių priimtu, jei kiekvienoje grupėje jį patvirtina ne mažiau kaip du trečdaliai balsavusių dalyvių, o jų reikalavimai arba teisės sudaro ne mažiau kaip du trečdalius reikalavimų ar teisių, suteikiančių balsavimo teises. Jei įmonės reorganizavimo planas priimamas, teismas jį patvirtina, nebent tam yra kliūčių. Tam tikromis sąlygomis teismas gali patvirtinti įmonės reorganizavimo planą, net jei suinteresuotosios šalys su juo nesutinka.

Patvirtintas įmonės reorganizavimo planas yra privalomas skolininkui ir visoms suinteresuotosioms šalims, taip pat kitai skolininko susitarimo dėl naujo finansavimo šaliai.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Jei priimamas sprendimas pradėti skolos restruktūrizavimo procesą, turi būti nedelsiant paskelbtas atitinkamas pranešimas oficialiajame leidinyje *Post- och Inrikes Tidningar*. Pranešimas per vieną savaitę nuo paskelbimo dienos taip pat turi būti nusiųstas žinioms kreditoriams. Šiais pranešimais kreditorių turi būti prašoma, be kita ko, pateikti savo reikalavimus skolininkui, paprastai – raštu per vieną mėnesį nuo pranešimo paskelbimo dienos, ir juose pateikti išsamią informaciją apie savo reikalavimus ir visą kitą bylos vertinimui svarbią informaciją, taip pat informaciją apie sąskaitą, į kurią skolos restruktūrizavimo proceso metu turi būti atliekami mokėjimai.

Priėmus sprendimą restruktūrizuoti įmonės skolą ir surinkus pakankamai informacijos, parengiamas skolos restruktūrizavimo pasiūlymas. Jis išsiunčiamas visiems žinioms kreditoriams, kurių reikalavimams taikomas pasiūlymas, pakviečiant juos per tam tikrą laikotarpį pateikti pastabas. Jei kreditorius nepateikia pastabų, tai neužkerta kelio priimti sprendimo patvirtinti skolos restruktūrizavimą.

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Jei priimamas sprendimas pradėti įmonės skolos restruktūrizavimo procesą, turi būti nedelsiant paskelbtas atitinkamas pranešimas oficialiajame leidinyje *Post- och Inrikes Tidningar*. Pranešimas per vieną savaitę nuo paskelbimo dienos taip pat turi būti nusiųstas žinioms kreditoriams. Šiais pranešimais kreditorių turi būti prašoma, be kita ko, pateikti savo reikalavimus skolininkui, paprastai – raštu per vieną mėnesį nuo pranešimo paskelbimo dienos, ir juose pateikti išsamią informaciją apie savo reikalavimus ir visą kitą bylos vertinimui svarbią informaciją, taip pat informaciją apie sąskaitą, į kurią skolos restruktūrizavimo proceso metu turi būti atliekami mokėjimai.

Priėmus sprendimą restruktūrizuoti įmonės skolą ir surinkus pakankamai informacijos, parengiamas įmonės skolos restruktūrizavimo pasiūlymas. Jis išsiunčiamas visiems žinioms kreditoriams, kurių reikalavimams taikomas pasiūlymas, pakviečiant juos per tam tikrą laikotarpį pateikti pastabas. Jei kreditorius nepateikia pastabų, tai neužkerta kelio priimti sprendimo patvirtinti įmonės skolos restruktūrizavimą.

13 Kokios yra taisyklės, reglamentuojančios pajamų paskirstymą? Koks yra reikalavimų ir kreditorių teisių eiliškumas?

BANKROTAS

Jei bankrutuojančio asmens turto nepakanka su pačiu bankrutuojančio asmens turtu susijusioms išlaidoms ir skoloms padengti, bankroto reikalavimai nurašomi (žr. pirmiau pateiktą informaciją dėl bankroto išlaidų ir su turtu susijusių skolų). Jei bankroto reikalavimai nurašomi (šved. *avskriv*as), iš esmės kreditoriams niekas nepaskirstoma.

Jei bankroto reikalavimai nenurašomi, į bankrutuojančio asmens turtą įeinančios lėšos, kurios nepanaudojamos bankroto išlaidoms ir su turtu susijusioms skoloms apmokėti, paskirstomos kreditoriams. Iš esmės jos turi būti paskirstomos pagal Pirmenybės įstatymo nuostatas.

Pirmenybės įstatymu reglamentuojamos kreditorių tarpusavio teisės gauti mokėjimą bankroto atveju. Toliau pateikiama apibendrinta informacija apie Pirmenybės įstatymą.

Mokėjimų pirmenybė yra specialioji arba bendroji. Specialioji pirmenybė taikoma tam tikram turtui (pavyzdžiui, teisei išieškoti iš įkeisto turto, sulaikymo teisei, nekilnojamojo turto hipotekai (šved. *inteckning*). Bendroji pirmenybė taikoma visam turtui, įtrauktam į bankrutuojančio skolininko turą (pavyzdžiui, taikoma kreditorių patirtoms išlaidos siekiant skolininko bankroto, ir atlygiui įmonės reorganizavimo pareigūnui, jei prieš atitinkamą bankrotą buvo vykdomas įmonės reorganizavimas). Specialioji pirmenybė yra viršesnė už bendrąją. Visiems reikalavimams, kuriems netaikoma pirmenybė, priskiriamos tos pačios teisės. Susitarime taip pat gali būti numatyta, kad kreditorius turi teisę į mokėjimą tik po to, kai patenkinami visų kitų kreditorių reikalavimai (antraeilis reikalavimas, šved. *efterställd fordran*).

Pirmenybė taikoma net ir tada, jei reikalavimas perduodamas, įkeičiamas ar kitaip pereina kitam asmeniui.

Jei reikalavimui taikoma specialioji pirmenybė tam tikro turto atžvilgiu, tačiau šio turto nepakanka reikalavimui patenkinti, likusi reikalavimo dalis laikoma reikalavimu be pirmenybės.

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Jei įmonė reorganizuojama, turtas nepaskirstomas, nebent įmonės reorganizavimo plane išdėstytas susitarimas dėl skolos sureguliuavimo.

Susitarime dėl skolos sureguliuavimo gali būti, pavyzdžiui, numatyta skolą sumažinti arba pakeisti jos mokėjimo sąlygas. Įmonės reorganizavimo planas gali būti sudarytas tik tuo atveju, jei tos pačios grupės kreditoriams taikomos vienodos sąlygos proporcingai jų reikalavimui. Kadangi skolos mažinimo ir mokėjimo sąlygos kitais atžvilgiais yra nustatytos įmonės reorganizavimo plane, jos gali būti įvairios.

Jei įmonės reorganizavimo plane išdėstytas susitarimas dėl skolos sureguliuavimo, kreditorius, apie kurio reikalavimą rengiant įmonės reorganizavimo planą nebuvo žinoma, turi teisę tik į mokėjimą, atitinkantį išmoką kreditorių grupei, kuriai kreditorius būtų priskirtas, jei būtų buvęs žinomas.

Kreditorius, sutikęs su įmonės reorganizavimo planu, į kurį įtrauktas susitarimas dėl skolos sureguliuavimo, nepraranda savo teisių kreiptis į garantą ar bet kurį kitą kartu su skolininku už reikalavimą atsakingą asmenį.

Reikalavimams, kurie yra įtraukti į priimtą įmonės reorganizavimo planą ir sudaro naują finansavimą pagal Įmonių reorganizavimo įstatymo (šved. *Lagen om företagsrekonstruktion*) nuostatas, pirmenybės teisė taikoma plane nurodytu mastu ir laikotarpiu.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Sprendime leisti restruktūrizuoti skolą Vykdomo užtikrinimo institucija, be kitų dalykų, nustato, kurie reikalavimai įtraukiami, kuris mokėjimo planas taikomas skolininkui ir kiek kiekvieno reikalavimo turi būti apmokėta.

Visiems reikalavimams, kuriems taikomas skolos restruktūrizavimas, priskiriamos vienodos teisės. Tačiau atitinkamam kreditoriui sutikus, reikalavimui gali būti priskiriamos mažiau palankios teisės arba sumos pagal šį reikalavimą gali būti išmokėtos prieš tenkinant kitus reikalavimus, jei paskirstytina suma yra maža ir taip daryti yra pagrįsta atsižvelgiant į skolų dydį ir kitas aplinkybes.

Nuostatos dėl reikalavimų išdėstomos sprendime leisti restruktūrizuoti skolą.

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Sprendime leisti restruktūrizuoti įmonės skolą Vykdomo užtikrinimo institucija, be kitų dalykų, nustato, kurie reikalavimai įtraukiami, kuris mokėjimo planas taikomas skolininkui ir kiek kiekvieno reikalavimo turi būti apmokėta.

Visiems reikalavimams, kuriems taikomas įmonės skolos restruktūrizavimas, priskiriamos vienodos teisės. Tačiau atitinkamam kreditoriui sutikus, reikalavimui gali būti priskiriamos mažiau palankios teisės arba sumos pagal šį reikalavimą gali būti išmokėtos prieš tenkinant kitus reikalavimus, jei paskirstytina suma yra maža ir taip daryti yra pagrįsta atsižvelgiant į skolų dydį ir kitas aplinkybes.

Nuostatos dėl reikalavimų išdėstomos sprendime leisti restruktūrizuoti skolą.

14 Kokios yra nemokumo bylų užbaigimo (ypač pasiekus susitarimą su kreditoriais) sąlygos ir pasekmės?

BANKROTAS

Jei skolininkas sutinka sumokėti savo skolas arba sudaro kitokį susitarimą su kreditoriais (savanorišką susitarimą), apylinkės teismas turi priimti sprendimą nutraukti bankroto bylą. Jei bankroto byloje skolas reikia įrodinėti, bankroto byla taip pat gali būti užbaigta sprendimu dėl kompromisinio susitarimo su kreditoriais. Kitais atvejais bankroto byla užbaigiama nurašymu (jei turto nepakanka bankroto išlaidoms ir su turtu susijusioms skoloms apmokėti) arba paskirstant lėšas kreditoriams.

Dėl bankroto fizinis asmuo neatleidžiamas nuo atsakomybės sumokėti savo skolas (skolos restruktūrizavimo taisyklės yra kitokios). Todėl neapmokėtos skolos išlieka ir po bankroto (nebent joms taikomas savanoriškas susitarimas arba kompromisinis susitarimas su kreditoriais).

Juridinis asmuo po bankroto likviduojamas (tai reglamentuojančios nuostatos įtvirtintos teisės aktuose dėl teisės burtis į asociacijas). Tai reiškia, kad po bankroto kreditoriai iš esmės negali pateikti jokių likusių reikalavimų juridiniam asmeniui.

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Tam tikromis sąlygomis teismas turi nuspręsti, kad įmonės reorganizavimas turi būti baigtas. Pavyzdžiui, jei laikoma, kad įmonės reorganizavimo tikslas pasiektas arba kad jo neįmanoma pasiekti.

Teismas taip pat turi nuspręsti, kad įmonės reorganizavimas turi būti baigtas, praėjus trims mėnesiams nuo sprendimo dėl reorganizavimo priėmimo dienos. Skolininko, įmonės reorganizavimo pareigūno arba kreditoriaus prašymu įmonės reorganizavimas gali būti pratęstas dar trims mėnesiams, jei tam yra specialių priežasčių. Tolesniam pratęsimui reikalingos išskirtinės priežastys.

Įmonės reorganizavimas negali tęstis iš viso ilgiau negu 12 mėnesių, nebent teismas jau yra priėmęs sprendimą dėl reorganizavimo plano svarstymo posėdžio. Šiuo atveju įmonės reorganizavimas turi baigtis ne vėliau kaip per penkiolika mėnesių nuo sprendimo dėl reorganizavimo priėmimo dienos.

Pasibaigus įmonės reorganizavimui, skolininko apsauga nuo vykdymo užtikrinimo priemonių, pvz., arešto ir bankroto, nebetaikoma. Apsauga taip pat baigiasi praėjus 12 mėnesių nuo sprendimo dėl įmonės reorganizavimo priėmimo, net jei tuo metu reorganizavimas tęsiasi.

Pasibaigus įmonės reorganizavimui, ir toliau taikomas priimtas įmonės reorganizavimo planas. Jis lieka privalomas skolininkui ir suinteresuotosioms šalims. Teismas gali nuspręsti, kad priimtas įmonės reorganizavimo planas turi būti panaikintas. Pavyzdžiui, jei skolininkas iš esmės pažeidžia savo įsipareigojimus pagal planą.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Pagal sprendimą restruktūrizuoti skolą skolininkas atleidžiamas nuo įsipareigojimo sumokėti sumažintą skolą, kurioms taikomas skolos restruktūrizavimas, dalį. Restruktūrizuojant skolą skolininkas taip pat atleidžiamas nuo įsipareigojimo sumokėti byloje nežinomas skolas, nebent tai yra skolos, kurioms negalima taikyti skolos restruktūrizavimo. Skolos restruktūrizavimas reiškia, kad teisė į palūkanas ar delspinigius, skaičiuojamus už įsiskolinimą pagal reikalavimą, kuriam taikomas restruktūrizavimas, netaikoma nuo sprendimo pradėti skolos restruktūrizavimą paskelbimo dienos. Skolos restruktūrizavimas neturi jokios įtakos kreditoriaus teisėms kreiptis į garantą ar bet kurį kitą kartu su skolininku už atitinkamą skolą atsakingą asmenį.

Sprendime, kuriuo patvirtinamas skolos restruktūrizavimas, turi būti išdėstytas mokėjimo planas. Mokėjimo planas galioja penkerius metus, nebent yra pagrįstų priežasčių nustatyti trumpesnį laikotarpį. Mokėjimo planas įsigalioja sprendimo patvirtinti restruktūrizavimą priėmimo dieną. Kai nustatoma mokėjimo plano galiojimo pabaigos data, iš plano galiojimo trukmės paprastai atimamas laikotarpis, kurį galiojo sprendimas pradėti restruktūrizavimą, nebent yra pagrindas atimti trumpesnį laikotarpį, atsižvelgiant į skolininko veiksmus po sprendimo restruktūrizuoti skolą priėmimo.

Sprendimui dėl skolos restruktūrizavimo įsiteisėjus, skolininko apsauga nuo vykdymo užtikrinimo priemonių

nustoja galioti.

Sprendimas dėl skolos restruktūrizavimo tam tikromis aplinkybėmis gali būti iš dalies pakeistas arba panaikintas. Kreditoriaus, kurio reikalavimui taikomas skolos restruktūrizavimas, prašymu sprendimas gali būti panaikintas, be kita ko, jei skolininkas pateikė neteisingą informaciją, nesilaiko mokėjimo plano ir nukrypimas nuo plano yra didelis arba jei skolininko finansinė padėtis reikšmingai pagerėjo.

Sprendimą dėl skolos restruktūrizavimo iš dalies pakeitus, mokėjimo plano trukmė negali būti ilgesnė kaip septyneri metai.

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Pagal sprendimą restruktūrizuoti įmonės skolą skolininkas atleidžiamas nuo įsipareigojimo sumokėti sumažintą skolą, kurioms taikomas skolos restruktūrizavimas, dalį. Restruktūrizuojant įmonės skolą skolininkas taip pat atleidžiamas nuo įsipareigojimo sumokėti byloje nežinomas skolas, nebent tai yra skolos, kurioms negalima taikyti įmonės skolos restruktūrizavimo.

Įmonės skolos restruktūrizavimas reiškia, kad teisė į palūkanas ar delspinigius, skaičiuojamus už įsiskolinimą pagal reikalavimą, kuriam taikomas restruktūrizavimas, netaikoma nuo sprendimo pradėti restruktūrizavimą paskelbimo dienos.

Įmonės skolos restruktūrizavimas neturi jokios įtakos kreditoriaus teisėms kreiptis į garantą ar bet kurį kitą kartu su skolininku už atitinkamą skolą atsakingą asmenį.

Sprendime, kuriuo patvirtinamas įmonės skolos restruktūrizavimas, turi būti išdėstytas mokėjimo planas. Mokėjimo planas galioja trejus metus. Mokėjimo planas pradeda galioti sprendimo patvirtinti restruktūrizavimą priėmimo dieną.

Sprendimui dėl įmonės skolos restruktūrizavimo įsiteisėjus, skolininko apsauga nuo vykdymo užtikrinimo priemonių nustoja galioti.

Sprendimas dėl įmonės skolos restruktūrizavimo tam tikromis aplinkybėmis gali būti iš dalies pakeistas arba panaikintas. Sprendimas dėl skolos restruktūrizavimo tam tikromis aplinkybėmis gali būti iš dalies pakeistas arba panaikintas. Kreditoriaus, kurio reikalavimui taikomas įmonės skolos restruktūrizavimas, prašymu sprendimas gali būti panaikintas, be kita ko, jei skolininkas pateikė neteisingą informaciją, nesilaiko mokėjimo plano ir nukrypimas nuo plano yra didelis arba jei skolininko finansinė padėtis reikšmingai pagerėjo.

Sprendimą dėl įmonės skolos restruktūrizavimo iš dalies pakeitus, mokėjimo plano trukmė negali būti ilgesnė kaip penkeri metai.

15 Kokios yra kreditorių teisės po nemokumo bylos užbaigimo?

BANKROTAS

Kaip paaiškinta pirmiau, dėl bankroto fizinis asmuo neatleidžiamas nuo įsipareigojimo sumokėti savo skolas, o juridiniai asmenys po bankroto likviduojami.

Jei po bankroto atsiranda lėšų, kurias galima paskirstyti, jas numatyta paskirstyti *ex post*.

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Žr. pirmiau pateiktą informaciją dėl priimto įmonės reorganizavimo plano, į kurį įtrauktas susitarimas dėl skolos sureguliuavimo, pasekmių. Jei įmonės reorganizavimo planas nepriimamas ir skolininkas su kreditoriais nesudaro savanoriško susitarimo dėl skolos sureguliuavimo, užbaigus įmonės reorganizaciją reikalavimai lieka neįvykdyti.

Bendroji pirmenybė taikoma kreditorių reikalavimams, kylantiems iš susitarimų, kuriuos skolininkas sudarė su įmonės reorganizavimo pareigūno sutikimu įmonės reorganizavimo metu. Jei įmonės reorganizavimo planas priimamas, bendroji pirmenybė nebetaikoma, o jei įmonės reorganizavimo planas nepriimamas, bendroji pirmenybė nebetaikoma praėjus trims mėnesiams nuo įmonės reorganizavimo atšaukimo, nebent per tą laikotarpį pateikiamas prašymas paskelbti skolininko bankrotą.

Kreditorių reikalavimams, kurie yra įtraukti į priimtą įmonės reorganizavimo planą ir laikomi nauju finansavimu pagal įmonių reorganizavimo įstatymo nuostatas, pirmenybės teisė taikoma plane nurodytu mastu ir laikotarpiu.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Restruktūrizuojant skolą reikalavimai, kuriems taikomas skolos restruktūrizavimas, yra mažinami. Skolininkas taip pat atleidžiamas nuo įsipareigojimo sumokėti byloje nežinomas skolas, nebent tai yra skolos, kurioms negalima taikyti skolos restruktūrizavimo. Skolos restruktūrizavimas neturi jokios įtakos kreditoriaus teisėms kreiptis į garantą ar bet kurį kitą kartu su skolininku už atitinkamą skolą atsakingą asmenį.

Tam tikromis aplinkybėmis, jei mokėjimo planas baigia galioti greičiau nei per penkerius metus nuo sprendimo pradėti restruktūrizavimą, skolininkui baigus vykdyti mokėjimo planą, kreditorius gali reikalauti, kad skolos restruktūrizavimas būtų įvertintas iš naujo.

Dėl išsamesnės informacijos žr. dalį „Kokios yra nemokumo bylų užbaigimo sąlygos ir pasekmės?“

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Restruktūrizuojant įmonės skolą reikalavimai, kuriems taikomas skolos restruktūrizavimas, yra mažinami. Skolininkas taip pat atleidžiamas nuo įsipareigojimo sumokėti byloje nežinomas skolas, nebent tai yra skolos, kurioms negalima taikyti įmonės skolos restruktūrizavimo. Įmonės skolos restruktūrizavimas neturi jokios įtakos kreditoriaus teisėms kreiptis į garantą ar bet kurį kitą kartu su skolininku už atitinkamą skolą atsakingą asmenį.

Tam tikromis aplinkybėmis, jei mokėjimo planas baigia galioti greičiau nei per trejus metus nuo sprendimo pradėti restruktūrizavimą, skolininkui baigus vykdyti mokėjimo planą, kreditorius gali reikalauti, kad įmonės skolos restruktūrizavimas būtų įvertintas iš naujo.

Dėl išsamesnės informacijos žr. dalį „Kokios yra nemokumo bylų užbaigimo sąlygos ir pasekmės?“

16 Koks subjektas turi padengti nemokumo bylos sąnaudas ir išlaidas?

BANKROTAS

Atlygis administratoriui ir kitos panašios išlaidos (bankroto išlaidos), taip pat kitos su bankrutuojančio asmens turtu susijusios skolos turi būti atimtos iš bankrutuojančio asmens turto iki jo paskirstymo kreditoriams. Bankroto išlaidoms teikiama pirmenybė prieš kitus reikalavimus, nukreiptus į bankrutuojančio asmens turtą.

Jei bankrotas pradedamas kreditoriaus, kuris nėra valstybė, prašymu, visas bankroto išlaidas, kurių negalima padengti iš bankrutuojančio asmens turto, iki tam tikros ribos turi padengti kreditorius. Kitais atvejais jas turi padengti valstybė.

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Teismo proceso išlaidas, atlygį įmonės reorganizavimo pareigūnui ir bet kuriam priežiūros institucijos atstovui turi padengti skolininkas.

Atlygis negali viršyti sumos, kurią galima laikyti pagrįstu atlygiu už vykdomą užduotį, atsižvelgiant į užduočiai atlikti reikalingą darbą, rūpestį ir įgūdžius, kuriais naudojantis ji buvo atlikta, ir į įmonės veiklos mastą.

Priežiūros institucijos, įmonės reorganizavimo pareigūno arba skolininko prašymu teismas turi įvertinti įmonės reorganizavimo pareigūno teisę gauti atlygį. Kol restruktūrizavimo planas nebaigtas vykdyti, bet kuri suinteresuotoji šalis, kurios reikalavimas ar teisė yra įtraukti į planą, taip pat gali prašyti atlikti tokį vertinimą.

Jei vyksta bankrotas, atlygiui yra taikoma bendroji pirmenybė ta apimtimi, kuria atlygio suma tomis aplinkybėmis yra pagrįsta.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Restruktūrizuojant skolą skolininkas paprastai atlieka mokėjimus Vykdomo užtikrinimo institucijai, o ši perveda pinigų kreditoriams. Vykdomo užtikrinimo institucija taiko metinį mokestį skolininkui už jo mokėjimų valdymą.

Restruktūrizuojant skolą skolininkas paprastai atlieka mokėjimus Vykdymo užtikrinimo institucijai, o ši perveda pinigų kreditoriams. Vykdyto užtikrinimo institucija taiko metinį mokestį skolininkui už jo mokėjimų valdymą.

17 Kokios yra taisyklės dėl sandorių, kurie yra nenaudingi visiems kreditoriams bendrai, pripažinimo niekiniais, jų nugrinčijimo ar jų nevykdytinumo?

BANKROTAS

Taisyklės dėl išieškojimo iš bankrutuojančio asmens turto (šved. *återvinning till konkursbo*) nustatytos Bankroto įstatyme. Data, nuo kurios skaičiuojami išieškojimo taisyklėse nurodyti terminai, paprastai yra prašymo paskelbti bankrotą pateikimo data.

Veiksmas gali būti anuliuotas, jei juo kuriam nors kreditoriui nepagrįstai suteiktas pranašumas prieš kitus kreditorius, kreditoriai neteko skolininko turto, skolininko skolos padidėjo ir jei skolininkas buvo ar tapo nemokus vien dėl bankroto bylos arba dėl bankroto bylos ir kitų aplinkybių ir kita šalis žinojo arba turėjo žinoti, kad skolininkas yra nemokus, ir dėl kokių aplinkybių teisinis veiksmas tapo nepagrįstas. Laikoma, kad skolininko šeimos nariai žinojo pirmame sakinyje nurodytą informaciją, jei nėra įtikinamų įrodymų, patvirtinančių, kad jie nežinojo ir negalėjo žinoti šios informacijos. Jei veiksmas buvo atliktas daugiau kaip prieš penkerius metus iki atskaitos datos, jį galima anuliuoti tik jei jis yra susijęs su vienu iš skolininko šeimos narių.

Jei skola sumokama vėliau nei prieš tris mėnesius iki atskaitos datos kitokiu, ne įprastu, mokėjimo būdu, sumokama iš anksto arba sumokama tokia suma, kad skolininko finansinė padėtis labai pablogėja, mokėjimą galima anuliuoti, nebent tomis aplinkybėmis mokėjimą galima laikyti įprastu. Jei mokėjimas atliktas vienam iš skolininko šeimos narių iki tos datos, tačiau vėliau nei prieš dvejus metus iki atskaitos datos, jį galima anuliuoti, nebent yra įrodoma, kad skolininkas nebuvo nemokus ir dėl tokio veiksmo netapo nemokus.

Specialios taisyklės taikomos dovanoms, dalijimuisi būstu ir darbo užmokesčiui. Tam tikriems mokėjimams valstybei, pavyzdžiui, mokesčių mokėjimams, išieškojimo taisyklės netaikomos.

Administratorius gali reikalauti išieškojimo pareikšdamas ieškinį bendrosios kompetencijos teismuose arba paprieštaraudamas bankroto procedūros metu įrodinėjamoms skoloms. Jei administratorius nusprendžia nereikalauti išieškojimo ir nesudaromas taikus susitarimas, kreditorius gali reikalauti išieškojimo pareikšdamas ieškinį bendrosios kompetencijos teismuose.

Išieškojimo atveju turtas, kuriuo disponuoja skolininkas, tampa bankrutuojančio asmens turtu.

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Paskelbus sprendimą dėl įmonės reorganizavimo ir jei priimamas reorganizavimo planas, į kurį įtrauktas susitarimas dėl skolos sureguliuojimo, taikomos Bankroto įstatymo nuostatos dėl išieškojimo vykdant bankrotą (žr. skirsnį dėl bankroto).

Jei ieškinyje dėl išieškojimo reikalaujama pirmenybės arba mokėjimo uždėjus areštą, teismas gali nuspręsti vykdymo užtikrinimo byloje netęsti vykdymo užtikrinimo iki atskiro pranešimo.

Ieškinį dėl išieškojimo pareiškia įmonės reorganizavimo pareigūnas arba suinteresuotoji šalis. Ieškinys turi būti pareikštas iki reorganizavimo plano svarstymo posėdžio ir jo galutinis įvertinimas negalimas, kol nebus priimtas restruktūrizavimo planas. Norėdama pareikšti ieškinį suinteresuotoji šalis privalo apie tai pranešti įmonės reorganizavimo pareigūnui. Jei suinteresuotoji šalis to nepadaro, ieškinys negali būti priimtas.

Ieškinys dėl išieškojimo turi būti atmestas, jei įmonės reorganizavimas baigiasi nepriėmus reorganizavimo plano ir jei pagal prašymą, pateiktą per tris savaites nuo įmonės reorganizavimo pabaigos, nepaskelbiamas skolininko bankrotas.

Atlyginus ieškovo išlaidas, išieškotos lėšos turi būti paskirstytos pagal susitarimo dėl skolos sureguliuojimo

pagrindus, nebent reorganizavimo plane nurodyta kitaip. Atsakovas, kuris dėl ieškovo ieškinio gali turėti reikalavimą skolininkui, remdamasis šiuo reikalavimu gali dalyvauti plano svarstymo posėdyje ir turi teisę iš sumos, kurią jis kitu atveju būtų sumokėjęs, atskaityti jam mokėtiną sumą.

Teismas gali nurodyti nustatant, ką skirti suinteresuotosioms šalims pagal pirmą pastraipą, taikyti specialią administravimo tvarką, jei viena iš šalių arba skolininkas to prašo išieškojimo byloje. Bet koks turtas, kuriam taikoma speciali administravimo tvarka, gali būti areštuotas tik tada, jei įmonės reorganizavimo planas panaikinamas.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Specialių nuostatų dėl išieškojimo nėra.

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Specialių nuostatų dėl išieškojimo nėra.

■ Paskutinis naujinimas: 22/05/2026

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.